

Література:

1. Біленчук П. Д., Сливка С. С. Правова деонтологія / За ред. акад. П. Д. Біленчука. — Київ : АТІКА, 1999. — 292 с.
2. Коваль Н. В. Введение в юридическую специальность (деонтологический аспект) : курс лекций. — Донецк : Центр подготовки абитуриентов, 2008. — 112 с.
3. Про затвердження правил професійної етики нотаріусів України : Наказ Міністерства юстиції України № 431/5 від 14.03.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.justice.km.ua>.
4. Юридична деонтологія : навчальний посібник. — Київ. — 2007. — 140 с.
5. Желіховська Ю.В. Етика нотаріусів у сфері професійної діяльності / Ю. В. Желіховська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Випуск 21. Частина II. Том 1., 2013. — с. 194-198.

Притуляк В.М.

*асистент кафедри цивільного процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ МИРОВОЇ УГОДИ ТА ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ УХВАЛИ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ МИРОВОЇ УГОДИ НА СТАДІЇ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 49 Закону України «Про виконавче провадження» (далі — Закон) виконавче провадження підлягає закінченню у разі визнання судом мирової угоди між стягувачем і боржником у процесі виконання (Про виконавче провадження : Закон України від 21 квітня 1999 № 606-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999.-30 червня. — № 24).

В результаті укладення сторонами мирової угоди на стадії виконання рішення суду, по-перше, буде досягнуто такі наслідки як припинення чинності арешту на майно та рахунки боржника, а також припинення дії інших заходів примусового виконання щодо особи боржника, а по-друге до того, що завершено виконавче провадження не може бути розпочате знову, крім випадків, передбачених Законом, до яких наш випадок не відноситься.

Але постає питання що робити у разі не виконання боржником за виконавчим провадженням положень, викладених в ухвалі про затвердження мирової угоди?

Зміни до чинного законодавства України, які були внесені, зокрема Законом України «Про забезпечення вимог кредиторів та

реєстрацію обтяжень» (Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18 листопада 2003 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua>) із тексту Закону України «Про виконавче провадження» з числа виконавчих документів було виключено ухвалу про визнання мирової угоди. В чинній редакції Закону України «Про виконавче провадження» такого виконавчого документу як ухвала про визнання мирової угоди не визначено.

Виключення ухвали про визнання мирової угоди із переліку виконавчих документів, передбачених частиною 2 статті 17 Закону України «Про виконавче провадження», законодавчим органом було вмотивовано тим, що за своєю юридично-правовою природою мирова угода є виключно домовленістю сторін, і не може містити у собі вимог про вчинення певних виконавчих дій та ознак судового рішення (Мирова угода на стадії виконання — новація? [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://avlaw.kiev.ua/ru/stati/112-mirova-ugoda-na-stadiji-vikonannya-novatsiya-ukr.html>).

Але в той же час можна прийти до висновку, що мирова угода — хоча і за своєю правовою природою є правочином в силу ст. ст. 11, 202 Цивільного кодексу України (Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua>), проте, після її затвердження ухвалою суду, направлена не на зміну або припинення цивільно — правових відносин, а на обов'язок виконати судові рішення у спосіб та на умовах визнаної та затвердженої мирової угоди.

Згідно із ч. 1 ст. 372 Цивільного процесуального кодексу України мирова угода, укладена між сторонами, або відмова стягувача від примусового виконання в процесі виконання рішення подається в письмовій формі державному виконавцеві, який не пізніше триденного строку передає її до суду за місцем виконання рішення для визнання (Цивільний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>).

Враховуючи, що мирова угода, затверджена судом, передбачає її добровільне виконання з боку сторін виконавчого провадження, а Закон України “Про виконавче провадження” направлений на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), то у разі невиконання боржником умов такої угоди у добровільному порядку, стягувач має право подати до державної виконавчої служби у відповідності до статті 19 Закону заяву про примусове виконання ухвали, якою було визнано та затверджено мирову угоду.

У відповідності до п. 7.9. Постанова Пленум Вищого Господарського суду України від 17 жовтня 2012 року N 9 «Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів України» ухвала про затвердження мирової угоди є виконавчим документом згідно з пунктом 2 частини другої статті 17 Закону України «Про виконавче провадження» і як виконавчий документ повинна містити у своїй резолютивній частині не лише вказівку про затвердження мирової угоди, а й інші передбачені законодавством ознаки та відомості, зокрема, щодо умов, розміру і строків виконання зобов'язань сторін тощо. За недодержання відповідних вимог ухвала про затвердження мирової угоди не може вважатися виконавчим документом, що підлягає виконанню державною виконавчою службою (Постанова Пленум Вищого Господарського суду України від 17 жовтня 2012 року N 9 «Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів України» <http://zakon3.rada.gov.ua>).

В тій же постанові пленуму ВГСУ визначається послідовність вчинення дій з боку кредитора у разі невідповідності ухвали про затвердження мирової угоди вимогам, встановленим для виконавчих документів та полягають у можливості звернення до суду з позовом про спонукання до виконання мирової угоди, в разі задоволення якого судом видається відповідний виконавчий документ. Але таке звернення пов'язане із додатковими витратами з боку кредитора, пов'язаними зі сплатою судового збору, що є додатковим навантаженням на постраждалу сторону.

Підсумовуючи викладене вище, приходимо до висновку, що, при укладенні мирової угоди, та в подальшому при її виконанні, може виникнути ряд проблем, особливо у разі відмови боржника від добровільного її виконання. Таким чином, мирова угода - хоча і не віднесена Законом України «Про виконавче провадження» до категорії виконавчих документів, але все ж таки може бути виконана в примусовому порядку, що зумовлено положеннями ч. 2 ст. 17 Закону у разі відповідності ухвали про затвердження мирової угоди вимогам ст. 18 Закону та у разі встановлених ухвалою заходів примусового характеру, що повинен буде вчинити державний виконавець при примусовому виконанні такої ухвали.